

Bryssel, 11. toukokuuta 2026
(OR. en)

9128/26

Toimielinten välinen asia:
2025/0412 (NLE)

ENV 488
CLIMA 256
SOC 250
ENER 241
ECOFIN 605
COMPET 557
RECH 215
EDUC 154
CULT 69

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Neuvoston suositus uudesta eurooppalaisesta Bauhausista

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 4171. istunnossaan 11. toukokuuta 2026 hyväksymä neuvoston suositus uudesta eurooppalaisesta Bauhausista.

NEUVOSTON SUOSITUS

uudesta eurooppalaisesta Bauhausista

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 ja 192 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Uuden eurooppalaisen Bauhausin tavoitteena on panna täytäntöön puhdas siirtymä ja puhtaan teollisuuden ohjelma konkreettisilla hankkeilla, joilla tuetaan asuinalueiden muokkaamista ja parannetaan jokapäiväistä elämää ratkaisuilla, joissa kestävyys ja kohtuuhintaisuus yhdistyvät hyvään suunnitteluun, laadukkaaseen arkkitehtuuriin, osallisuuteen ja saavutettavuuteen ja joilla lisätään innovointia alan ekosysteemeissä kilpailukyvyyn vauhdittamiseksi samalla kun kunnioitetaan ja edistetään Euroopan kulttuuriperintöä ja elinympäristöjen ja kulttuurien monimuotoisuutta. Aloitteella tuetaan yhteiskehittämisprosesseja paikallisyhteisöjen, sidosryhmien ja yritysten kanssa ja edistetään näin yhteiskunnan ja ympäristön tarpeisiin räätälöityjä ratkaisuja, jotka saavat laajaa kannatusta kansalaisilta ja joita voidaan toisintaa ja laajentaa samankaltaisissa olosuhteissa eri puolilla EU:ta.

- 2) Euroopan komissio hyväksyi vuonna 2021 tiedonannon¹, jossa esitellään uuden eurooppalaisen Bauhausin käsite ja tavoitteet. Sitä ohjaavat kolme erottamatonta arvoa (kestävyys, osallisuus ja estetiikka) ja kolme periaatetta (monitasoinen sitoutuminen, osallistava lähestymistapa ja monialaisuus).
- 3) Sekä Euroopan parlamentti² että EU:n jäsenvaltiot³ ovat osoittaneet tukensa uudelle eurooppalaiselle Bauhausille, ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitea⁴ ja Euroopan alueiden komitea⁵ ovat antaneet aloitteesta myönteiset lausunnot.
- 4) Uudelle eurooppalaiselle Bauhausille on rakentunut viidessä vuodessa vankka, jäsenpohjainen yhteisö⁶, johon kuuluu lähes 2 000 paikallista ja kansainvälistä organisaatiota; yhteisöön kuuluu voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä, kulttuuriyhteisöjä, viranomaisia ja yrityksiä. Yli 700:aa hanketta on jo tuettu. Vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä osoitettiin uutta eurooppalaista Bauhausia varten 1,4 miljardia euroa. Suurin osa rahoituksesta on peräisin koheesiopolitiikasta (yli 840 miljoonaa euroa) ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta (yli 530 miljoonaa euroa). Muista EU:n ohjelmista (Life, sisämarkkinaohjelma, Digitaalinen Eurooppa ja COSME) on saatu noin 26 miljoonaa euroa.

¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Uusi eurooppalainen Bauhaus, [COM\(2021\) 573](#).

² Ks. 14. syyskuuta 2022 annettu Euroopan parlamentin päätöslauselma uudesta eurooppalaisesta Bauhausista, [2021/2255\(INI\)](#). Lisäksi Euroopan parlamentti on tukenut aloitetta valmistelutoimella (uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteeseen liittyvä tietämyksenhallinta-alusta) ja pilottihankkeella (uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteeseen liittyvien paikallisten ja alueellisten ruohonjuuritason hankkeiden edistäminen).

³ Ks. neuvoston päätelmät kulttuurista, korkeatasoisesta arkkitehtuurista ja rakennetusta ympäristöstä uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen keskeisinä osina, [14534/21](#).

⁴ Ks. <https://www.eesc.europa.eu/fi/our-work/opinions-information-reports/opinions/new-european-bauhaus>.

⁵ Ks. <https://web.cor.europa.eu/ea/News/Pages/CoR-members-adopt-McCarthy's-opinion-on-the-New-European-Bauhaus.aspx>.

⁶ Ks. [Community is the core of New European Bauhaus – New European Bauhaus](#).

- 5) Euroopan komission vuosien 2024–2029 poliittisissa suuntaviivoissa⁷ uusi eurooppalainen Bauhaus on osa komission painopistealuetta ”Ihmisten tukeminen ja yhteiskuntiemme ja sosiaalisen mallimme vahvistaminen”, ja sen tavoitteena on yhdistää kestävyys osallisuuteen ja kohtuuhintaisuuteen sekä luovuus innovointiin. Uusi eurooppalainen Bauhaus -yhteisön laajentaminen edistäisi tätä tavoitetta ja varmistaisi, että asiaankuuluvilla sidosryhmillä on todelliset vaikutusmahdollisuudet.
- 6) Uuden eurooppalaisen Bauhausin arvot ja periaatteet voivat auttaa EU:ta siirtymään kohti kilpailukykyisempää ja kestävämpää, kiertotalouteen perustuvaa tulevaisuutta. Sisällyttämällä uuden eurooppalaisen Bauhausin arvot nykyisiin rakennettua ympäristöä koskeviin kansallisiin, alueellisiin, paikallisiin ja kaupunkikohtaisiin strategioihin jäsenvaltiot voivat muuntaa puhtaan ja digitaalisen siirtymän konkreettisiksi mahdollisuuksiksi kansalaisille ja yrityksille kaikkialla Euroopassa. Edistämällä tutkimusta ja innovointia, teollista huippuosaamista ja taitoja sekä kulttuuria ja luovuutta uusi eurooppalainen Bauhaus voi auttaa luomaan häiriönsietokykyisiä arvoketjuja ja laadukkaita työpaikkoja kaikkialle Eurooppaan ja siten, että puhdas siirtymä vahvistaa Euroopan maailmanlaajuista kilpailukykyä, kestävää kehitystä ja strategista riippumattomuutta talouden avoimuudesta tinkimättä. Tällainen integrointi ja valtavirtaistaminen ei kuitenkaan ole tällä hetkellä samantasoista kaikkialla unionissa, ja tästä seuraa, että sidosryhmien ja viranomaisten mahdollisuudet erityisesti paikallistasolla ovat erilaiset. Jäsenvaltiot voivat hyödyntää monitasoisesta ja monialaisesta hallinnosta tähän mennessä saatuja hyviä käytäntöjä. Uuden eurooppalaisen Bauhausin arvojen ja periaatteiden valtavirtaistaminen kaikkien asiaankuuluvien alojen toimintapolitiikkaan, hyödyntämällä myös kansallista arkkitehtuuripolitiikkaa ja digitaalisia aluesuunnitteluvälineitä, sekä rahoitusvälineisiin kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla voi tukea asuinalueiden uudistamista ja vahvistaa niiden sosiaalista rakennetta sekä edistää kyseisten arvojen ja periaatteiden toteutumista rakennetussa ympäristössä ja asiaankuuluvilla aloilla.

⁷ Ks. [Painopisteet 2024–2029 – Euroopan komissio](#).

- 7) Jäsenvaltioilla on käytettävissään useita välineitä, joiden avulla ne voivat sisällyttää kestäväää, kohtuuhintaista, osallistavaa, saavutettavaa, esteettisesti arvokasta, laadukasta ja ilmastoon sopivaa rakennettua ympäristöä edistävät uuden eurooppalaisen Bauhausin arvot ja periaatteet rakennusten peruskorjausta ja rakentamista, aluekehitystä ja ilmastonmuutosta koskeviin politiikkasuunnitelmiinsa sekä kansalliseen arkkitehtuuripolitiikkaan ja muihin kansallisiin tai EU-tason suunnitelmiin ja strategioihin⁸ kestävään kehitykseen liittyvien kansallisten toimivaltuuksien ja hallintorakenteiden mukaisesti. Näitä välineitä voidaan käyttää tukemaan uuden eurooppalaisen Bauhausin tavoitteiden valtavirtaistamista ja integrointia sellaisen yhdenmetytyn lähestymistavan avulla, josta ei aiheudu rinnakkaisia rakenteita, ja edistämään erilaisten tavoitteiden, kuten energiatehokkuuden, hiilestä irtautumisen, hiilen varastoinnin, ilmastokestävyyden, vihreän kaupunki-infrastruktuurin, kiertotalouden, kestävä liikkuamisen, vesiresilienssin, kohtuuhintaisuuden, kestävyuden ja saavutettavuuden, keskinäisiä synergioita erityisesti uudistettaessa asuinalueita ja elvytettäessä paikallis- ja kaupunkikeskuksia kulttuuriperintöä kunnioittaen.
- 8) Uuden eurooppalaisen Bauhausin arvoilla ja periaatteilla on selvä mahdollisuus edistää resurssien kierrätystä ja tehokkaampaa käyttöä rakennetussa ympäristössä. Tässä korostuu tarve laatia riittävyttä painottavia aluesuunnittelustrategioita ja parantaa tehokkuutta. Rakennusten rakentamiseen, käyttöön ja peruskorjauksiin kuluu nykyisin merkittäviä määriä energia- ja mineraalivarjoja, joiden osuus kokonaisenergiankulutuksesta on 42 prosenttia, kasvihuonekaasupäästöistä 35 prosenttia, materiaalien kokonaisotosta 50 prosenttia ja EU:n kokonaisjättemäärästä 35 prosenttia.⁹ Toiminta lisää myös vedenkulutusta sekä ilman, veden ja maaperän pilaantumista ja melusaastetta ja kiihdyttää maankäytön muuttumista ja maaperän huonontumista, aavikoitumisprosesseja, maaperän sulkemista, biologisen monimuotoisuuden köyhtymistä ja kaupunkirakenteen hajautumista, joka olisi minimoitava.

⁸ Kuten kohtuuhintaista asumista koskeva eurooppalainen suunnitelma, kansalliset rakennusten perusparannussuunnitelmat, alueelliset oikeudenmukaista siirtymää koskevat suunnitelmat, ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmat, paikalliset lämmitys- ja jäähdytysuunnitelmat, kiertotaloussuunnitelmat ja aloitteista esimerkiksi ilmastokaupunkisopimukset, kestäväää energiaa ja ilmastoa koskevat toimintasuunnitelmat, kaupunkeja koskeva EU:n toimintaohjelma ja EU:n kaupunkiagenda.

⁹ Ks. Euroopan ympäristökeskuksen raportti [Addressing the environmental and climate footprint of buildings](#), 2024.

- 9) Vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoitteensa huomioon ottaen EU on hyväksynyt useita säädöksiä rakennusten ympäristö- ja ilmastojalanjäljen pienentämiseksi niiden elinkaaren eri vaiheissa. Säädöksiä on täydennetty useilla muilla kuin lainsäädännöllisillä toimintapoliittisilla aloitteilla, jotka ulottuvat laskentamenetelmistä ja -välineistä toimialakohtaisiin kehityspolkuihin, suunnitelmiin, strategioihin ja rahoitukseen, mukaan lukien maaliskuussa 2026 julkaistu komission asiakirja elinkaariajattelun tukemisesta Euroopan rakennuskannan vähähiilistämiseksi¹⁰, toimisto- ja asuinrakennuksia koskevien keskeisten kestävyysindikaattoreiden yhteinen kehys¹¹ ja säännöt ”ei merkittävää haittaa”-periaatteen noudattamisesta EU:n talousarviomenoissa¹². Nämä ja EU:n biotalousstrategia¹³ auttavat poistamaan markkinoille pääsyn esteitä ja luomaan vähähiilisten, kiertoajattelun mukaisten, puhtaiden ja biopohjaisten rakennusmateriaalien ja puhtaiden teknologioiden edelläkävijämarkkinoita ja tukevat siten kestäviä liiketoimintamalleja, kestäviä ja häiriönsietokykyisiä teollisuuden ekosysteemejä, työpaikkoja ja arvomuodostusta EU:ssa.
- 10) Uuden eurooppalaisen Bauhausin hankkeet parantavat rakennus- ja vesialan sekä kestävä biotalouden kilpailukykyä ja innovatiivisuutta tuottamalla tietoa, luomalla prototyyppisiä hiilettömään kiertotalouteen ja luonnon kannalta suotuisaan suunnitteluun soveltuvista teknologioista ja laajentamalla niiden mittakaavaa, mukaan lukien paikallistietämyksen saaminen rinnakkaiselosta luonnon kanssa, optimoimalla rakennusmenetelmiä sekä tarkentamalla normeja ja vähentämällä kustannuksia innovatiivisten sekä myrkyttömien, ympäristöä säästävien, kestävä kehityksen mukaisten ja ajallisesti kestävien materiaalien markkinoiden luomista ajatellen; näin tuetaan resurssitehokasta, kustannustehokasta ja innovatiivista kasvua ja varmistetaan samalla rajallisten luonnonvarojen kestävä käyttö.

¹⁰ [Komission yksiköiden valmisteluasiakirja – Supporting life-cycle approaches to decarbonise European buildings \(SWD\(2026\) 93 final\).](#)

¹¹ Ks. [Level\(s\)](#).

¹² Ks. [Euroopan komission tekniset ohjeet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamiseksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti](#) sekä [EU:n luokitusjärjestelmäasetus ja sen delegoidut säädökset](#), joiden sisältämien säännösten avulla pyritään pienentämään rakennusten ympäristöjalanjälkeä.

¹³ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Kilpailukykyisen ja kestävä EU:n biotalouden strategiakehys ([COM\(2025\) 960](#)).

- 11) Rakennetun ympäristön – rakennusten, kaupunki- ja maaseutumaisemien, julkisten tilojen, yhteisten tilojen, viheralueiden ja infrastruktuurin – tehokkaampi ja kiertoajattelun mukainen käyttö tukee olemassa olevan rakennuskannan sopeuttamista ihmisten tila-, yhteys- ja saavutettavuustarpeisiin, myös digitaalisten aluesuunnitelmien avulla, maapallon sietokykyä kunnioittaen. Rakennetun tilan tehokkaan käytön priorisointi peruskorjauksin tai kunnostamalla¹⁴ turhan purkamisen ja uudisrakentamisen sijasta sekä uudet sosiaaliset käytännöt tarjoavat merkittäviä mahdollisuuksia pienentää rakennuskannan ympäristö- ja ilmastojalanjälkeä¹⁵, tarjota laadukkaita, kohtuuhintaisia ja kestäviä asuntoja kaikille, suojella biologista monimuotoisuutta ja ennallistaa luontoa, estää maaperän huonontumista ja mahdollisuuksien mukaan hidastaa kaupunkirakenteen hajautumista ja maaperän sulkemista, myös ottamalla ympäristövaurioalueita uudelleen käyttöön, sekä edistää kestävästä liikkumisesta, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja yhteiskunnallista hyväksyntää, niin että samalla otetaan kulttuuriperintö osaksi toimintaa ja suojellaan sitä taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta elin- ja asuinympäristössä edistävänä osatekijänä. Tyhjiin olevien rakennusten käyttöönotto erityisesti maaseudulla edistää uudelleenaktivoitumista, hillitsee väestön vähenemistä ja lisää kyläkeskusten houkuttelevuutta.

¹⁴ 'Kunnostamisella' tarkoitetaan tilan tai sen toiminnon sellaista muuntamista uuteen käyttöön, joka ei tyypillisesti kuulu peruskorjauksiin, [Euroopan standardointikomitean \(CEN\) asettamien standardien](#) mukaisesti.

¹⁵ Perustuu komission tutkimuksiin [Conversion of offices into affordable housing](#) (toimistojen muuttaminen kohtuuhintaisiksi asunnoiksi), [Sufficiency in the building sector](#) (riittävyys rakennusalaalla) sekä tutkimukseen rakennuskannan tehokkaammasta käytöstä (tulokset saatavilla vuoden 2027 puolivälissä).

- 12) Paikallisyhteisöt kokevat voimakkaimmin luontoon ja ilmastoon liittyvien uhkien ja ympäristön pilaantumisen kielteiset vaikutukset, joita ovat esimerkiksi helleaaltojen yleistyminen ja pahentuminen, saven paisuminen ja kutistuminen, tulvat, maastopalot ja maanjäristykset, ja näitä kielteisiä vaikutuksia pahentaa edelleen yhteisvaikutus muiden aavikoitumista ja maaperän huonontumista aiheuttavien tekijöiden kanssa, joita ovat muun muassa pinnanmuotojen ominaispiirteet, biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen ja ekosysteemien heikentyminen, huonolaatuinen ilma, vesi ja maaperä sekä maaperän sulkeminen. Euroopassa sellaisilla alueilla, jotka ovat mahdollisesti alttiita jokien tulvimiselle, asuva ihmismäärä kasvoi yli 935 000 henkilöllä vuosina 2011–2021.¹⁶ Kun luonnonvaraisen maaston ja kaupunkien välinen rajapinta eli vyöhyke, jossa ihmiset asuvat lähellä paloherkkää luonnonvaraista kasvustoa tai sen ympäröiminä, on kasvanut, maastopaloja on alkanut esiintyä useammin ja ne ovat yhä vaarallisempia.¹⁷ Alueilla, jotka luokiteltiin maastopalojen polttamiksi, asuva vuosittainen väestömäärä ETA-maissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa oli vuosina 2017–2019 keskimäärin 119 000.¹⁸ Normeja, jotka koskevat rakennusten¹⁹ ja kaupunki- ja maaseutualueiden mukauttamista ilmastonmuutokseen tai tulvien ja maastopalojen ehkäisemistä ja niihin varautumista, viheralueita sekä kaupunkiekosysteemien ennallistamista, voitaisiin sisällyttää sääntely- ja rahoitusvälineisiin sekä alalla annettavaan valtio-, paikallis- ja aluetason koulutukseen²⁰ paikallisen selviytymiskyvyn ja kriisivalmiuden tukemiseksi.
- 13) Sinivihreä infrastruktuuri on ratkaisevan tärkeä ilmastonmuutokseen sopeutumisen, biologisen monimuotoisuuden ja kansanterveyden kannalta. Kaupunkialueiden julkisen tilan uudelleenkohdentamista ja uudelleensuunnittelua uuden eurooppalaisen Bauhausin arvojen mukaisesti voidaan tukea yhdennetyillä kaupunkien uudistamisen ja kestävän kaupunkiliikenteen konsepteilla (esimerkiksi kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat), joiden avulla nämä muutokset voidaan toteuttaa heikentämättä työpaikkojen ja palvelujen saavutettavuutta. Kadut, aukiot, puistot ja muut julkiset tilat voivat edistää sosiaalista vuorovaikutusta, luontoyhteyttä, hyvinvointia ja ilmastotoimia sen sijaan, että ne ovat vain läpikulkukäytäviä. Julkisia tiloja voitaisiin kohdentaa uudelleen esimerkiksi kaupungin ja maaseudun yhdistäviksi luontopoluiksi, jotka edistäisivät liikunnan harrastamista ja tarjoaisivat taloudellisia mahdollisuuksia väestön vähenemisestä kärsiville alueille; tämä lisääisi sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja alueellista elinvoimaa.

¹⁶ Ks. [Euroopan ympäristökeskuksen vuoden 2025 raportti Euroopan ympäristön tilasta](#).

¹⁷ Ks. [Forest Fires – Sparking firesmart policies in the EU](#).

¹⁸ Ks. [Euroopan ympäristökeskuksen vuoden 2025 raportti Euroopan ympäristön tilasta](#).

¹⁹ Ks. [EU-level technical guidance on adapting buildings to climate change](#) (EU:n tason tekniset ohjeet rakennusten mukauttamisesta ilmastonmuutokseen).

²⁰ Ks. [Handbook on urban greening strategies and nature plans](#) (2025).

- 14) EU:n toimintapolitiikkoihin kuuluu erityisiä toimenpiteitä ja välineitä heikommassa asemassa olevien ja syrjäytyneiden ryhmien suojelemiseksi erityisesti energia- ja liikenneköyhyyden, ilmansaasteiden, kaupunkisaarekeilmiön, puhtaan juomaveden saatavuuden, sanitaation sekä sinisen ja vihreän infrastruktuurin alalla. Uuden eurooppalaisen Bauhausin hankkeet edistävät ympäristö- ja ilmasto-oikeudenmukaisuutta ja vahvistavat samalla sosiaalista osallisuutta, kansanterveyttä, sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja rikosten, myös sukupuolistuneen väkivallan, ehkäisemistä.
- 15) Osallistuminen on uuden eurooppalaisen Bauhausin peruseriaate. Sen hankkeet, rahoitus, digitaaliset välineet ja valmiuksien kehittäminen ovat hyviä esimerkkejä osallistumiseen ja paikallisdemokratiaan tähtäävien toimintamallien ja käytäntöjen edistämisestä, tukemisesta ja niihin kannustamisesta, erityisesti alue- ja kaupunkisuunnittelun sekä asuinalueiden muokkaamisen yhteydessä.
- 16) Kaupunkien kehittämisprosesseihin osallistuminen tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia sekä yhteisöille että hankekehittäjille. Kun yleisöille, myös energiaköyhille tai muuten heikommassa asemassa oleville tai syrjäytyneille ihmisille, annetaan aito mahdollisuus osallistua aktiivisesti hankkeiden suunnitteluun ja hallintointiin, se lisää luottamusta ja demokraattisten järjestelmien ymmärtämistä – tinkimättä demokraattisesta vastuuvollisuudesta –, lujittaa yhteiskuntarakennetta ja tekee toiminnasta tehokkaampaa. Tällainen osallistuminen, joka toteutuu yleisökokousten ja yhteissuunnittelu- ja yhteiskehittämistyöpajojen kautta ja mahdollisuutena osallistua paikallispolitiikkaan, ankkuroi hankkeet paikallisiin realiteetteihin ja ehkäisee näennäistoimintaa sekä parantaa yhteiskuntien selviytymiskykyä ja osallistavuutta. Hankekehittäjien näkökulmasta yhteisön ja sidosryhmien sitoutuminen voi nopeuttaa lupaprosesseja, sujuvoittaa hankkeiden toteuttamista ja johtaa viime kädessä yhteisön hyväksynnän saamiseen ja pienempiin riskeihin.

- 17) Yleisön osallistuminen päätöksentekoon ja politiikanlaadintaan on avoimempaa, tehokkaampaa ja vastavuoroisempaa, kun siinä hyödynnetään digitaalisia välineitä, joita ovat EU:n paikalliset digitaaliset kaksoset -väline, kansalliset digitaaliset aluesuunnittelualustat, uudet teknologiat, kuten aluesuunnitteluun ja jälleenrakentamiseen tarkoitetut kehittyneet tekoälymallit, mukaan lukien yksittäisille EU-kielille soveltuvat laajat kielimallit, kehittyneet tekniset ratkaisut, digitaaliset rakennuspäiväkirjat ja purkamista edeltävät digitaaliset tarkastukset. Vahvistamalla viranomaisten operatiivisia valmiuksia nykyisten resurssien ja alustojen, kuten vertaisoppimismahdollisuuksien ja teknisen tuen, avulla voidaan varmistaa tehokas ohjeistus ja tuki uuden eurooppalaisen Bauhausin arvojen ja periaatteiden täytäntöönpanolle, yhteisölähtöisten ratkaisujen edistämiseksi ja yhteiskunnallisen selviytymiskyvyn parantamiselle.
- 18) Osaamisen puute rakennusalalla, erityisesti kiertoajattelun mukaisen ja kestäväen rakentamisen, peruskorjauksen ja entistämisen alalla, on suuri ongelma rakennusteollisuudessa. Komissio käynnisti vuonna 2022 kestäväen rakentamisen taitoja käsittelevän uusi eurooppalainen Bauhaus -akatemia osana laajempia toimia rakennusalan ekosysteemin työntekijöiden täydennys- ja uudelleen koulutuksen nopeuttamiseksi ja alan puhtaan siirtymän tukemiseksi. Komissio aikoo laajentaa uusi eurooppalainen Bauhaus -akatemian kuluvan monivuotisen rahoituskehityksen puitteissa ja kehittää siitä uuden eurooppalaisen Bauhausin keskeisen infrastruktuurin tietämyksen hyödyntämistä, turvallista kokeilua, innovointia sekä osaamisen kehittämistä varten. Uusi eurooppalainen Bauhaus -akatemia tarkoitusena on helpottaa osaamisen hankkimista, valmiuksien kehittämistä ja soveltavaa innovointia, jotta uusi eurooppalainen Bauhaus -välineen puitteissa tuotettu tietämys saadaan näin hyödynnettyä. Uusi eurooppalainen Bauhaus -akatemia kehittää uuden eurooppalaisen Bauhausin investointien edistämistävälineen, jonka tavoitteena on houkuttaa yksityistä ja yhdistelmärahoitusta ja helpottaa sen kohdentamista innovatiivisiin uuden eurooppalaisen Bauhausin hankkeisiin.
- 19) Davosin julistuksessa Towards a high-quality Baukultur for Europe (Kohti korkeatasoista eurooppalaista rakennuskulttuuria) tunnustetaan säilyttämisen, suunnittelun ja rakentamisen kulttuuriset näkökohdat ja vahvistetaan korkealaatuinen rakennuskulttuuri (arkkitehtuuri- ja muotoilukulttuuri) poliittiseksi painopisteeksi. Neuvosto antoi 29.–30. marraskuuta 2021 päätelmät kulttuurista, korkeatasoisesta arkkitehtuurista ja rakennetusta ympäristöstä uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen keskeisinä osina. Jäsenvaltioita ja komissiota kehoitetaan päätelmissä edistämään kulttuurivetoista, laatuperusteista ja osallistavaa näkökulmaa rakennettuun ympäristöön ja soveltamaan korkealaatuisia vaatimuksia suunnittelu-, muotoilu-, rakennus-, suojele-, entistys-, peruskorjaus-, kunnostus- ja mukautuvan uudelleen käytön prosesseihin.

- 20) Uusi eurooppalainen Bauhaus -hankkeet osoittavat, että taiteilijoiden työskentely teknologisissa ja tieteellisissä ympäristöissä kannustaa yhteistyöhön, joka muuttaa ajattelutapoja, synnyttää innovaatioita ja johtaa konkreettisiin tuotoksiin. Kulttuurikompassista 12. marraskuuta 2025 annetussa komission tiedonannossa todetaan, että yhteisen arkkitehtuurin ja muotoilun kulttuurin edistäminen ja investoiminen laadukkaaseen elinympäristöön kaikille uuden eurooppalaisen Bauhausin kaltaisten aloitteiden avulla on tärkeää. Taiteilijoiden ja kulttuurialan ammattilaisten rooli muutoksentehtävienä ja innovoijina on olennaisen tärkeä uuden eurooppalaisen Bauhausin arvojen tulkitsemisessa ja käytännön täytäntöönpanossa, mutta heidän osallisuutensa sekä rahoituksen saatavuus on kuitenkin edelleen riittämätöntä, erityisesti kun on kyse pienistä organisaatioista, ja tämä rajoittaa heidän visioidensa ja luovien lähestymistapojensa potentiaalin hyödyntämistä. Kulttuuri- ja luovien alojen ja toimialojen sekä taiteen, tieteen ja teknologian välisten raja-aitojen purkaminen on edelleen haaste, jota olisi ratkottava luomalla enemmän monialaisia ja poikkitieteellisiä yhteistyömahdollisuuksia ja tukemalla niitä.
- 21) Uusi eurooppalainen Bauhaus rahoitetaan vuodesta 2025 alkaen osittain omalla rahoitusvälineellään eli Horisontti Eurooppa -puiteohjelman strategiseen suunnitelmaan 2025–2027 sisältyvällä uusi eurooppalainen Bauhaus -välineellä, jonka tavoitteena on lisätä vaikuttavuutta ja avoimuutta sekä yksinkertaistaa hakijoiden rahoituksen saantia. Uusi eurooppalainen Bauhaus -väline tarjoaa vuoteen 2027 asti taloudellista tukea ja strategisen kehyksen uuden eurooppalaisen Bauhausin tavoitteiden saavuttamiseksi. Uusi eurooppalainen Bauhaus -välineen etenemissuunnitelmassa²¹ esitetään toimet ja strategiset suuntaviivat vuosille 2025–2027. Tutkimus- ja innovointiosioon osoitetaan nykyisestä Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta noin 120 miljoonan euron vuotuiset määrärahat. Käyttöönottoon ja tekniseen apuun painottuvaan täydentävään osioon on tarkoitus saada saman verran investointeja, ja siihen osoitetaan tukea muista EU:n ohjelmista sekä jäsenvaltioilta ja yksityisistä lähteistä. Jäsenvaltiot soveltavat jo uuden eurooppalaisen Bauhausin arvoja ja periaatteita rahoitusohjelmissaan monin tavoin kunkin ainutlaatuisen kontekstin, perinnön ja yhteisöllisyyden mukaan. Kaikki jäsenvaltiot ovat sisällyttäneet uuden eurooppalaisen Bauhausin ainakin yhteen vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan ohjelmistaan.

²¹ Etenemissuunnitelmassa esitetään yksityiskohtaisesti talousarvio, hallinto ja keskeiset toimenpiteet. Ohjeistuksena esitetään kuvaus siitä, miten komissio aikoo panna uusi eurooppalainen Bauhaus -välineen täytäntöön tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden ja uuden eurooppalaisen Bauhausin sidosryhmien kanssa.

22) Muutoshankkeiden on houkuteltava myös yksityistä rahoitusta. Yksityinen rahoitus ja rahoituskehysten vahvistaminen on tarpeen, jotta voidaan tukea rakennetun ympäristön hiilestä irtautumista ja kiertoajatteluun siirtymistä, erityisesti olemassa olevan rakennuskannan peruskorjausta. Vuonna 2024 kehitettiin uuden eurooppalaisen Bauhausin investointisuuntaviivat, joiden tarkoituksena on auttaa sijoittajia mukauttamaan hankkeensa uuden eurooppalaisen Bauhausin mukaisiin Euroopan rakennetun ympäristön muokkaamista koskeviin arvoihin ja periaatteisiin. Suuntaviivat laadittiin tiiviissä yhteistyössä Euroopan komission ja Euroopan alueiden hankkeille annettavan yhteisen avun (JASPERS) kanssa. Komissio aikoo perustaa Euroopan parlamentin pilottihankkeen²² tuella sekä Euroopan innovaationeuvoston (EIC) liiketoiminnan vauhdittamispalveluista eli EIC:n markkinapaikasta ja Horizon Results Platform -tulosfoorumista saatujen kokemusten pohjalta neuvontakeskuksen eli interaktiivisen foorumin, jonka tavoitteena on helpottaa rahoitusta etsivien pienten hankkeiden ja yhteisötalouden sijoittajien, filantrooppisten organisaatioiden sekä muiden yksityisten ja julkisten sijoittajien, mukaan lukien rahoituslaitokset ja institutionaaliset sijoittajat, kohtaamista. Näin saadaan parannettua hankkeiden rahoituskelpoisuutta ja investointivalmiuksia. Yhteistyö kansainvälisten ja kansallisten kehityspankkien kanssa voi auttaa merkittäväällä tavalla yksityisen pääoman hankkimisessa ja investointijatkumoiden kehittämisessä uuden eurooppalaisen Bauhausin hankkeita varten. Myös EU:n kestävyysluokittelu²³ auttaa sijoittajia kartoittamaan ympäristön kannalta kestäviä rakennus- ja peruskorjaushankkeita.

²² Uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteeseen liittyvien paikallisten ja alueellisten ruohonjuuritason hankkeiden edistäminen.

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävästä sijoittamisesta helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

23) Uusi eurooppalainen Bauhaus -kompassi²⁴ toimii ohjaavana kehyksenä uuden eurooppalaisen Bauhausin arvojen ja periaatteiden soveltamiselle käytännössä. Uusi eurooppalainen Bauhaus -tulos- ja vaikutuskeskus²⁵ on perustettu keräämään, analysoimaan ja erittelemään saatuja kokemuksia sekä uuden eurooppalaisen Bauhausin tuottamia välineitä ja tietoja. Hankekehittäjille ja päätöksentekijöille on kehitetty uuden eurooppalaisen Bauhausin itsearviointimenetelmä²⁶, jonka avulla on helpompi tehdä itsearviointi siitä, miten tuloksellisesti uuden eurooppalaisen Bauhausin arvot ovat toteutuneet hankkeessa. Komissio laatii uuden eurooppalaisen Bauhausin hankkeiden muutosvaikutusten mittaamiseksi myös helppokäyttöiset keskeiset suorituskykyindikaattorit, jotka voidaan tarvittaessa yhdistää jo olemassa oleviin kehyksiin, ja kehittää uuden eurooppalaisen Bauhausin tunnuksen, jolla lisätään uuden eurooppalaisen Bauhausin hankkeiden näkyvyyttä, tuetaan jäsenvaltioita uuden eurooppalaisen Bauhausin hankkeiden ja käytäntöjen edistämässä ja edistetään markkinoiden yhdentymistä tarjoamalla standardoitu kehys ja käyttökelpoiset EU-tason kriteerit, joilla tuetaan uuden eurooppalaisen Bauhausin hankearviointia kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Näiden välineiden johdonmukaisen käytön jäsenvaltioissa odotetaan vähentävän hajanaisuutta ja hallinnollista rasitetta sekä edistävän täytäntöönpanon yhdenmukaisuutta ja sitä kautta parantavan kilpailukykyä sisämarkkinoilla ja helpottavan skaalautuvien ja toistettavissa olevien ratkaisujen kartoittamista ja levittämistä kaikkialle Eurooppaan maiden välisen inspiroinnin ja hyvien käytäntöjen vaihdon kautta.

²⁴ Ks. https://new-european-bauhaus.europa.eu/tools-and-resources/use-compass_en.

²⁵ Toteutettu aiheella HORIZON-MISS-2024-NEB-01-03: Setting up a New European Bauhaus hub for results and impact ja jatkotoimilla NEB Hub – Phase II: advancing impact, knowledge management and monitoring of results, jälkimmäinen Horisontti Eurooppa -puiteohjelman pääasiallisessa työohjelmassa vuosille 2026–2027, Liite 13 – Uusi eurooppalainen Bauhaus -väline.

²⁶ Ks. https://new-european-bauhaus.europa.eu/tools-and-resources/neb-self-assessment-method_en.

- 24) Euroopan komissio on kehittänyt yhdessä uusi eurooppalainen Bauhaus -yhteisön kanssa tukirakenteita, jotka edistävät sitoutumista ja yhteistyötä. Uuden eurooppalaisen Bauhausin paikallisryhmät (Local Chapters) ovat itse organisoituja paikkalähtöisiä uusi eurooppalainen Bauhaus -yhteisön jäsenten ryhmiä, jotka edistävät uuden eurooppalaisen Bauhausin toteuttamista paikallisissa ympäristöissä. Uuden eurooppalaisen Bauhausin laboratoriot (NEB Lab) ovat yhteisön jäsenten perustamia aloitteen ajatus- ja toimintahautomaita, joissa välineitä ja ratkaisuja luodaan, kehitetään prototyyppiasteelle ja testataan. Uusia NEB Labeja perustetaan tärkeimpien aiheiden käsittelyä varten. Kohtuuhintaisen asumisen kysymyksiä käsittelemään perustetaan oma NEB Lab, jossa kerätään parhaita käytäntöjä innovatiivisista menetelmistä, kuten tehdasvalmisteisesta rakentamisesta, materiaalia lisäävästä valmistuksesta, rakennetun tilan tehokkuudesta ja asumisratkaisusta muita heikommassa asemassa oleville ryhmille tai innovatiivisista saavutettavuutta edistävästä mukautuksista. Euroopan komissio perustaa eurooppalaisen asuntoallianssin, joka toimii yhteistyön, keskinäisen oppimisen ja parhaiden käytäntöjen vaihdon keskuksena kaikkien hallinnon tasojen välillä. Allianssi edistää synergioita uuden eurooppalaisen Bauhausin toimijoiden ja uusi eurooppalainen Bauhaus -yhteisön jäsenten välillä, mukaan lukien asumiseen liittyvä NEB Lab. NEB Labien ja digitaalista aluesuunnittelua ja arkkitehtuurin laatua käsittelevien kansallisten aloitteiden välillä on mahdollista löytää synergioita.
- 25) Uuden eurooppalaisen Bauhausin koordinointi ja monitasoinen hallinto ovat kehittyneet rinnakkain aloitteen kanssa. Vuonna 2021 jäsenvaltiot perustivat uuden eurooppalaisen Bauhausin kansalliset yhteyspisteet tukemaan uuden eurooppalaisen Bauhausin toteuttamista kansallisella tasolla ja koordinoimaan sen toimintaa eri aloilla. Horisontti Eurooppa -puiteohjelman strategiseen suunnitelmaan 2025–2027²⁷ sisällytetyn uusi eurooppalainen Bauhaus -välineen perustamisen myötä perustettiin myös uuden eurooppalaisen Bauhausin tutkimusta ja innovointia koskevia kansallisia yhteyspisteitä. Molemmat verkostot ovat keskeisessä asemassa uusi eurooppalainen Bauhaus -välineen valmistelussa ja täytäntöönpanossa, ja niissä käsitellään yhdessä sen tutkimus- ja innovointiosiota ja käytännön toteutukseen keskittyvää osiota. Lisäksi on perustettu verkosto²⁸, jonka tehtävänä on tukea hallintoviranomaisia uuden eurooppalaisen Bauhausin toteuttamisessa koheesiopolitiikan puitteissa. Näiden eri verkkojen välistä koordinointia on kuitenkin parannettava ja synergioita lisättävä johdonmukaisuuden ja suurempien vaikutusten varmistamiseksi.

²⁷ Ks. https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/strategic-plan_en.

²⁸ Uusi eurooppalainen Bauhaus -vertaisverkko-yhteisö, NEB Peer2Peer (P2P), helpottaa uuden eurooppalaisen Bauhausin parhaiden käytäntöjen ja tietojen vaihtoa hallintoviranomaisten ja muiden asiaankuuluvien elinten välillä: <https://futurium.ec.europa.eu/en/region-peer-2-peer-communities/new-european-bauhaus>.

- 26) Uusi eurooppalainen Bauhaus innostaa myös kolmansiä maita, ja kansainvälisen yhteistyön lisääminen voi edistää tiedon ja hyvien käytäntöjen vaihtoa. Komissio ja EU:n edustustot kolmansissa maissa tekevät yhteistyötä edistääkseen uuden eurooppalaisen Bauhausin toimintatapaa EU:n ulkopuolella erityisesti perustamalla uusi eurooppalainen Bauhaus -akatemikeskuksia EU:n ulkopuolelle. Uusi eurooppalainen Bauhaus on tukenut erityisesti Ukrainan kestävää ja osallistavaa jälleenrakentamista. Uusi eurooppalainen Bauhaus on mahdollistanut useiden hankkeiden toteuttamisen EU:n ohjelmien, kuten Life-ohjelman, Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ja Euroopan alueellisen yhteistyön, kautta; hankkeita ovat olleet esimerkiksi Tšernihivin elementtitalojen peruskorjaus kiertoajattelun mukaisesti, kestävän maankäytön aloitteet Tonavan alueen Interreg-ohjelman puitteissa sekä kaupunkien viheralueiden ennallistaminen Mustanmeren alueella. NEB Labit ja palkinnot edistävät innovointia ja yhteiskehittämistä, esimerkkeinä Future School for Ukraine ja Public Infrastructure Lab. Ukrainan sidosryhmät ja viranomaiset ovat osoittaneet kasvavaa kiinnostusta uuden eurooppalaisen Bauhausin toimintatapaan jälleenrakennusaloitteissaan, ja niiden tukemiseksi tulisi tehdä enemmän. Komission ja EU:n jäsenvaltioiden lisätuki antaisi niille mahdollisuuden nopeuttaa kestävää ja osallistavaa jälleenrakentamista ja suojella sekä aineellista että aineetonta kulttuuriperintöä yhdessä paikallisyhteisöjen kanssa.
- 27) Komissio seuraa uuden eurooppalaisen Bauhausin edistymistä pääasiassa vaihtamalla tietoa uuden eurooppalaisen Bauhausin kansallisten yhteyspisteiden kanssa. Komissio aikoo tukea jäsenvaltioita uuden eurooppalaisen Bauhausin toteutuksessa kansallisella tasolla ja on ilmoittanut tukitoimistaan ja tulevista painopisteistään 16 päivänä joulukuuta 2025 annetussa komission tiedonannossa²⁹. Painopisteet muunnetaan uuden eurooppalaisen Bauhausin avulla arkielämän konkreettisiksi parannuksiksi, joilla tuetaan parempaa asuinalueiden suunnittelua, terveellisempiä ympäristöjä ja osallistavampia, vihreämpiä ja ilmastonmuutokseen sopeutuvia julkisia tiloja,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

²⁹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Uusi eurooppalainen Bauhaus – Visiosta toteutukseen (COM(2025)1026).

1. UUDEN EUROOPPALAISEN BAUHAUSIN ARVOJEN JA PERIAATTEIDEN VALTAVIRTAISTAMINEN

- a) Suositetaan, että jäsenvaltiot sisällyttävät asianmukaisella toimivaltatasolla ja toissijaisuusperiaatetta noudattaen uuden eurooppalaisen Bauhausin arvot ja periaatteet tarpeellisessa määrin asiaankuuluviin, asuinalueita ja laajempaa rakennettua ympäristöä, myös infrastruktuuria, koskeviin toimintapolitiikkoihinsa ja rahoitusvälineisiinsä. Jäsenvaltioita kannustetaan hyödyntämään onnistuneista hankkeista, aloitteista ja hallintorakenteista saatuja oppeja ja soveltamaan uutta eurooppalaista Bauhausia strategisesti kansallisella, paikallisella ja alueellisella tasolla sekä kartoittamaan asiaankuuluvat toimijat tai sidosryhmät ja verkostot, jotka tulee ottaa mukaan toimintaan.
- b) Jäsenvaltioita kannustetaan käyttämään ja edistämään uusi eurooppalainen Bauhaus -akatemia tarjoamia tukivälineitä sekä uuden eurooppalaisen Bauhausin tunnusta kohtuuhintaisen, kestävän ja laadukkaan muutoksen toteuttamiseksi rakennetussa ympäristössä ja muilla aloilla kansallista toimivaltaa ja alueellista monimuotoisuutta kunnioittaen ja pyrkien hyödyntämään menetelmien, käytäntöjen ja innovatiivisten toimintatapojen vaihtoa Euroopan laajuisesti.
- c) Kaikkia kolmea arvoa – kestävyyttä, osallistavuutta ja esteettisyyttä – olisi käsiteltävä yhden kokonaisuuden muodostavina osatekijöinä.

2. RAKENNETUN YMPÄRISTÖN KESTÄVYYSPERUSTEISUUDEN EDISTÄMINEN

Suositetaan, että jäsenvaltiot

- a) edistävät puhdasta, kiertoajattelun mukaista, ilmastoneutraalia ja ilmastonmuutoksen kestävää, erittäin energia- ja vesitehokasta sekä luonnon kannalta suotuisaa rakennettua ympäristöä ja tukevat sitä varten kohtuuhintaista ja kestävää asumista
 - 1) harkitsemalla julkisten hankintojen käyttämistä strategisena välineenä, jolla voidaan edistää innovatiivista, kestävää, kiertoajattelun mukaista, sosiaalisesti oikeudenmukaista ja kulttuurisensitiivistä arkkitehtuuria, peruskorjausta ja kustannustehokasta rakentamista sekä osallistavia ja oikeudenmukaisia kaupunki-, maisema- ja arkkitehtuurisuunnittelukilpailuja;

- 2) tarkastelemalla rakentamisen ja rakennusten peruskorjausten hiilipäästöjä koko elinkaaren ajalta komission antamien ohjeiden mukaisesti ja tukemalla toimenpiteitä³⁰, joilla vähennetään tehokkaasti rakennusalan koko elinkaaren hiilidioksidipäästöjä yhdenmukaistetun unionin kehyksen ja menetelmien³¹ avulla ja pienennetään sen ympäristöjalanjälkeä EU:n luokitusjärjestelmän ympäristötavoitteet huomioon ottaen;
- 3) suosimalla asiaankuuluvissa kansallisissa, alueellisissa ja paikallisissa rakennusalan strategioissaan ja suunnitelmissaan kohtuuhintaisuutta ja kestävyyttä, kiertotaloutta, peruskorjausta purkamisen sijaan tilanteen mukaan, moduulirakentamista ja purettavissa olevaa rakentamista ja energiatehokkuutta sekä laadukasta sisäilmaa, luonnonvalaistusta ja painovoimaista ilmanvaihtoa, pitkäkestoista hiilen varastointia, ilmastokestävyyttä, jolla vähennetään kaupunkien biologiseen monimuotoisuuteen ja maaperään kohdistuvia vaikutuksia, erityisesti muita heikommassa asemassa olevien kotitalouksien tarpeisiin vastaamista sekä tarvittaessa arkkitehtonisen laadun ja vesitehokkuuden tavoittelemista;
- 4) pyrkimällä siihen, että uudisrakennusten sekä mittavien peruskorjausten kohteena olevien rakennusten suunnittelussa ja valmistelussa mahdollistetaan sisäilman, veden ja sähkön älykäs mittaaminen ja hallinta, jos se on teknisesti toteutettavissa, erityisesti suurimman kulutuksen ja tärkeimpien käyttötarkoitusten osalta, ja että varmistetaan yhteentoimivuus energiaverkkojen kanssa veden ja energian säästämiseksi³² sekä infrastruktuuri kestävää liikkumista varten;

³⁰ Ks. esimerkkejä toimenpiteistä johdanto-osan 11 kappaleesta.

³¹ Ks. komission delegeoitu asetus (EU) 2025/xxx, jolla muutetaan direktiivin (EU) 2024/1275 liitettä III unionin kehyksestä elinkaarenaikaisen ilmakehän lämmitysvaikutuspotentialin kansallista laskentaa varten. C(2025) 8723 – PE/2025/8966.

³² [Vesitehokkuuden priorisointia koskevista ohjaavista periaatteista annetun komission suosituksen](#) mukaisesti.

- 5) selvittämällä, millaisilla kannustimilla voitaisiin merkittävästi edistää sisäilman laatua, luonnonvalaistusta ja painovoimaista ilmanvaihtoa, vesiresilienssiä ja vesi- ja energiatehokkuutta sekä veden ja energian riittävyttä, myös sadeveden uudelleenkäyttöä;
 - 6) varmistamalla resurssien kiertokäyttö kaikkialla rakennetussa ympäristössä ottaen huomioon sen materiaalijalanjälki sekä vähentämällä sen vaikutusta unionin ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin.
- b) kehittävät ratkaisuja kilpailukykyisen, kiertoajattelun mukaisen ja kestävän biotalousalan hyödyntämättömän potentiaalin saamiseksi käyttöön tukemalla hyväksyntää ja käyttöönottoa markkinoilla ja sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa työllisyyden ja kasvun edistämiseksi, erityisesti kun on kyse rakennetusta ympäristöstä ja tekstiilialasta, kuten EU:n biotalousstrategiassa on esitetty,
- 1) tarkastelemalla tilanteen mukaan, tarjoavatko markkinat ja verotus asianmukaisia kannustimia kestäväälle tuotannolle ja kulutukselle, niin että tuetaan asianmukaista siirtymää fossiilipohjaisten materiaalien käytöstä kiertoajattelun mukaisiin biopohjaisiin materiaaleihin ja puhtaisiin resursseihin ja tuetaan näin kiertotaloutta;
 - 2) arvioimalla, miten ja missä määrin julkisia hankintoja käytetään markkinamahdollisuuksien luomiseen kestävä biopohjaisen arkkitehtuurin ja rakentamisen sekä puhtaiden teknologioiden ja resurssien tukemiseksi, EU:n käynnissä olevien yksinkertaistamis- ja keventämispyrkimysten³³ mukaisesti;

³³ EU:n julkisia hankintoja koskevien direktiivien uudelleentarkastelun yhteydessä on määrääntä lainsäädäntöehdotus vuoden 2026 puolivälissä.

- 3) kartoittamalla ja poistamalla sääntelyesteitä sekä muita markkinoillepääsyn esteitä innovatiivisilta rakentamismenetelmiltä ja -materiaaleilta, kuten vähähiilisiltä ja kestäviltä biopohjaisilta materiaaleilta, tehdasvalmisteiselta rakentamiselta ja materiaalia lisäävältä valmistukselta, myös energiatehokkailta laitteilta, sekä ilmoittamalla Euroopan komissiolle kansallisista säännöistä ja tulkinnoista sekä ristiriitaisista EU-säännöistä johtuvasta markkinoiden pirstoutumisesta Euroopan biotalouden sääntelyviranomaisten ja innovoijien foorumin sekä rakennusalaan käsittelevän korkean tason foorumin kautta, kuitenkin varmistaen, että materiaalit soveltuvat aiottuun käyttötarkoitukseen ja olosuhteisiin, joissa niitä on tarkoitus käyttää, ja että ne siten noudattavat asiaankuuluvia EU:n standardeja³⁴ ja kansallisia rakennusmääräyksiä.
- c) priorisoivat ja edistävät rakennetun ympäristön tehokasta käyttöä alueidenkäytön suunnittelua ja kehittämistä koskevilla päätöksillä, jotta voidaan edistää sosiaalista ja kohtuuhintaista asumista ja vihreää kaupunki-infrastruktuuria, torjua mahdollisuuksien mukaan kaupunkirakenteen hajautumista ja köyhyyden alueellista keskittymistä sekä ilmatoriskeitä, edistää osallistavia asuinalueita ja niiden elinvoimaisuuden palauttamista ottaen huomioon historialliset rakennukset ja kulttuuriperintö, ympäristövaurioalueiden uudelleenkäyttöä ja kestävästä julkisen ja yksityisen liikkumisen ratkaisuja, myös maaseutualueilla, erityisesti seuraavin keinoin:
- 1) kartoittamalla tyhjillään ja vajaakäytössä olevat rakennukset ja arvioimalla niiden soveltuvuutta riittävyystoimenpiteisiin sekä asettamalla nämä tiedot toimivaltaisten viranomaisten ja rakennusalan toimijoiden sekä yleisön saataville; kannustamalla tyhjillään olevien rakennusten muuntamista kohtuuhintaisiksi, kestäviksi ja laadukkaiksi asunnoiksi peruskorjauksin, laajentamalla, kunnostamalla tai muuttamalla käyttötarkoitusta tai mukauttamalla rakennettuja tiloja kotitalouksien muuttuvia tarpeita vastaaviksi; selvittämällä, voisiko vajaakäytössä olevaa asuntopotentiaalia maaseudun asuinalueilla hyödyntää kestävästä kaupunkikehityksen edistämiseen parantamalla niiden kohtuuhintaisuutta, saavutettavuutta ja liikenneyhteyksiä;

³⁴ Eurokoodit sekä yhdenmukaistetut tekniset eritelmat ja rakennustuoteasetuksen mukaiset eurooppalaiset arviointiasiakirjat.

- 2) sujuvoittamalla ja nopeuttamalla erityisesti asuntotarjonnan lisäämiseen johtavien rakennusten peruskorjausten, ylöspäin suuntautuvien laajennusten ja kestävän kunnostamisen kaavoitus- ja rakennuslupamenettelyjä, jos se on hyödyllistä ja toteutettavissa, myös jakamalla hyviä käytäntöjä jäsenvaltioiden kesken;
 - 3) auttamalla kehittämään uuden eurooppalaisen Bauhausin mukaisia hyviä käytäntöjä ja malleja, jollaisia ovat esimerkiksi häiriönsietokykyistä asumista koskevat mallit, jotka komissio aikoo kehittää digitaalisen luettelon avulla, sekä kestävän kaupunkikehityksen mallit.
- d) vievät eteenpäin uuden eurooppalaisen Bauhausin arvoja ja periaatteita, joilla edistetään yhdennettyä aluesuunnittelua ja vahvistetaan asuinalueiden ja yhteisöjen kriisivalmiutta ja kykyä selviytyä terveystarpeista, ilmastonmuutoksen ja ympäristön pilaantumisen aiheuttamista luonnonkatastrofeista ja geopoliittisista uhista (mukaan lukien hybridiuhat), erityisesti seuraavilla tavoilla:
- 1) edistämällä katastrofien ja kriisien ehkäisyä, niihin varautumista ja niistä palautumista, esimerkiksi yhdennettyä maastopalojen hallintaa erityisesti luonnonvaraisen maaston ja kaupunkien välisillä rajapinnoilla, eroosion hallintaa, tulva- ja maanjäristysriskien hallintaa, ääriämpötiloihin sopeutumista, katastrofialueiden kestävää elpymistä aluesuunnittelun sekä kulttuuriin ja kulttuuriperintöön perustuvien ratkaisujen avulla;
 - 2) yhdistämällä luontoon perustuvia ratkaisuja ja luonnon ennallistamista, kulttuuriin ja kulttuuriperintöön perustuvia ratkaisuja, vesialan resilienssiä sekä maaperän ja biologisen monimuotoisuuden suojelua;
 - 3) edistämällä vesiresilienttiä suunnittelua ja infrastruktuuria muun muassa luontoon perustuvien ratkaisujen, sadeveden hallinnan ja kuivuuteen ja tulviin varautumiseksi toteutettavien sopeutumistoimenpiteiden avulla, jotta voidaan suojella kansanterveyttä ja ekosysteemejä ja turvata pitkän aikavälin asumiskelpoisuus erityisesti haavoittuvilla maaseutu- ja rannikkoalueilla;
 - 4) vahvistamalla alueellista kykyä selviytyä geopoliittisista uhista, mukaan lukien kriittisen infrastruktuurin luotettavuuden ja paikallisten perustoimintojen jatkuvuuden varmistaminen, kun samalla edistetään yhdennettyä aluesuunnittelua;

- 5) parantamalla riskitietoisuutta ja -viestintää sekä ennakoivaa hallintotapaa yhteiskunnan selviytymiskyvyn parantamiseksi;
- 6) edistämällä kaupunkien viheralueiden kattavuuden ja puiden latvuspeiton arviointia eri kaupungeissa ja kaupunkimaisissa asutuskeskuksissa ja tarkastelemalla, miten suunnitellussa tulevassa kehityksessä integroidaan kaupunkien viheralueet ja luonnon kannalta suotuisat toimenpiteet aktiivisesti rakennuksiin ja infrastruktuuriin eri paikkakunnilla ja alueilla ja edistetään näin osaltaan ilmastonmuutokseen sopeutumista ja sen hillitsemistä, biologista monimuotoisuutta ja terveellisempiä elinympäristöjä;
- 7) kuulemalla asiaankuuluvia sidosryhmiä, mukaan lukien vakuutusyhtiöitä, jotta voitaisiin arvioida uudelleen entisenlaiseksi rakentamisen periaatteeseen (build back the same) perustuvia käytäntöjä siten, että voidaan ottaa paremmin huomioon muuttuvat ilmasto- ja ympäristöolosuhteet, kuitenkin paikallista identiteettiä ja kulttuuriperintöä suojellen;
- 8) selvittämällä rahoitusvälineisiin liittyviä toimenpiteitä, joilla voidaan auttaa lieventämään kielteisiä terveysvaikutuksia, joita aiheutuu ilmastonmuutoksesta ja ympäristön tilan heikkenemisestä, kuten lämpöaltistuksesta, ilman ja maaperän saastumisesta, melu- ja valosaasteesta sekä saavutettavissa olevien viheralueiden puutteesta, kiinnittäen erityistä huomiota herkkien väestöryhmien ja muita heikommassa asemassa olevien ryhmien suhteettomaan altistumiseen;
- 9) kannustamalla kehittämään maaseutupaikkakuntia yhdistäviä luontopolkuja, jotka edistävät liikunnan harrastamista, luovat virkistysmahdollisuuksia ja loiventavat väestön vähenemissuuntausta luomalla tulovirtoja matkailusta ja paikallistapahtumista ja siten tukevat osallistavaa ja kestävästä aluekehitystä.

- e) kannustavat digitaalisten ratkaisujen käyttöön kiertotalouden ja energiatehokkuuden edistämiseksi kilpailukykyisen puhtaan siirtymän tukena, erityisesti
- 1) edistämällä digitaalisen tuotepassin, energiatehokkuustodistusten, digitaalisten rakennuslupien, digitaalisten rakennuspäiväkirjojen, purkamista edeltävien digitaalisten tarkastusten ja muiden digitaalisten ratkaisujen ja vastaavien välineiden käyttöönottoa hiilipäästöjen elinkaarenaikaisessa seurannassa ja materiaalien seurannassa sekä edistämällä yhteisten digitaalisten infrastruktuurien ja välineiden käyttöönottoa dataan perustuvan päätöksenteon tukemiseksi älykkäässä kaupunkisuunnittelussa, energian ja liikkumisen hallinnassa sekä vesihuollossa synergiassa digitaalinen vuosikymmen -ohjelman kanssa;
 - 2) edistämällä oletusarvoisen digitaalisuuden periaatteita, joihin sisältyvät saavutettavuus, yhteentoimivuus sekä energia-, materiaali- ja vesitehokas tieto- ja viestintäteknologia kaupunkisuunnittelussa, sekä tukemalla myös yksinkertaistamista digitaalisella työkalupakilla, johon sisältyy mallipohjainen lupamenettely, käsitteen rule-as-code noudattaminen sekä yhden kerran raportointiperiaate, alue- ja kaupunkisuunnittelua koskevaa kansallista toimivaltaa kunnioittaen.

3. OSALLISTUMISEN, PAIKALLISDEMOKRATIAN JA DIGITAALISTEN YHTEISSUUNNITTELUVÄLINEIDEN LISÄÄMINEN KAUPUNKIEN JA ASUINALUEIDEN KESTÄVÄSSÄ KEHITTÄMISESSÄ

Suositetaan, että jäsenvaltiot

- a) ottavat toimintansa pohjaksi uusi eurooppalainen Bauhaus -akatemiakeskuksen tulokset ja vaikutukset³⁵, jotta uuden eurooppalaisen Bauhausin hankkeiden tulokset saadaan vähitellen integroitua käyttäjien näkemyksiin julkisten ja yhteisten tilojen suunnittelusta ja muuntamisesta, mukaan lukien kestävä liikkuminen, ja jotta voidaan tukea ja edistää energia-, materiaali- ja vesitietoisia yhteisöjä sekä kansalaisten ajamia peruskorjaushankkeita ja puhtaan energian yhteiskäyttöhankkeita ja vahvistaa näin paikallisten toimijoiden asemaa ja suosia osallistavia, yhteisölähtöisiä ratkaisuja ja edistää ihmisarvoisia olosuhteita gentrifikaation kielteisten näkökohtien torjumiseksi;

³⁵ Toteutettu aiheella HORIZON-MISS-2024-NEB-01-03: Setting up a New European Bauhaus hub for results and impact ja jatkotoimilla NEB Hub – Phase II: advancing impact, knowledge management and monitoring of results, jälkimmäinen Horisontti Eurooppa -puiteohjelman pääasiallisessa työohjelmassa vuosille 2026–2027, Liite 13 – Uusi eurooppalainen Bauhaus -väline.

- b) edistävät uuden eurooppalaisen Bauhausin hankkeita ja toimintatapoja, jotka tukevat paikallisdemokratiaa, osallisuutta ja osallistumista kaupunkisuunnitteluun ja asuinalueiden kehittämiseen, tukemalla innovatiivisia ja yhteiskehittämiseen perustuvia asuinaluekohtaisia yhteisöjen osallistamismenetelmiä ja edistäen siten demokratiakilven toteuttamista käytännössä;
- c) kannustavat verkottumaan, myös uuden eurooppalaisen Bauhausin paikallisryhmien kautta, paikallisviranomaisten ja asiaankuuluvien toimijoiden kanssa asuinalueiden selviytymiskyvyn vahvistamiseksi, yhteisöjen tietoisuuden parantamiseksi ja yhteisölähtöisten ratkaisujen yhteissuunnittelun lisäämiseksi hyödyntämällä myös digitaalisia välineitä ja tieteellisiä menetelmiä, kuten skenaarioihin perustuvaa analyysia;
- d) kuulevat ja osallistavat vammaisia henkilöitä ja ikääntyneitä ihmisiä, jotta voidaan tukea itsenäistä elämää, yhteisöön osallistumista sekä sisäänrakennetusti esteettömiä ratkaisuja;
- e) ottavat nuoret aktiivisesti mukaan muokkaamaan osallistavia ja nuoret huomioon ottavia julkisia ja yhteisiä tiloja;
- f) edistävät naisten mielekästä osallistumista ja sukupuolisensitiivistä lähestymistapaa julkisten tilojen ja asuinalueiden suunnitteluun ja kehittämiseen osallistavan ja turvallisen ympäristön edistämiseksi;
- g) edistävät perheystävällistä tilasuunnittelua ja tilojen kehittämistä perheiden turvallisuuden, hyvinvoinnin ja mukavuuden varmistamiseksi, jotta perheet sitoutuisivat vahvemmin valitsemaan ympäristötietoisia ratkaisuja;
- h) vahvistavat asiaankuuluvien viranomaisten operatiivisia valmiuksia tarjota tehokasta ohjausta ja tukea uuden eurooppalaisen Bauhausin arvoihin ja periaatteisiin tutustumisessa ja aloitteen välineiden käyttämisessä sekä antaa sen rahoitusvälineitä koskevaa neuvontaa. Tässä olisi hyödynnettävä Euroopan komission tarjoamia mahdollisuuksia, kuten

- 1) EU:n paikalliset digitaaliset kaksoset -väline ja ”Local Digital for Reconstruction” -ratkaisut;
- 2) teknisen tuen väline³⁶;
- 3) julkishallinnon yhteistyötä koskeva vaihto-ohjelma (PACE)³⁷;
- 4) vertaisoppimismahdollisuudet, joita tarjoavat
 - koheesiopolitiikka, erityisesti uusi eurooppalainen Bauhaus -yhteisö REGIO P2P:n puitteissa, uuteen eurooppalaiseen Bauhausiin liittyvien hyvien käytäntöjen ja tiedon vaihtamiseksi hallintoviranomaisten ja muiden asiaankuuluvien tahojen kesken sekä uuteen eurooppalaiseen Bauhausiin kohdistuviin lisäinvestointeihin kannustamiseksi vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikkaohjelmissa;
 - eurooppalaisen kaupunkialoitteen valmiuksien kehittämistä koskeva osa-alue, jolla tuetaan kaupunkeja ja hallintoviranomaisia uuden eurooppalaisen Bauhausin arvojen ja periaatteiden valtavirtaistamisessa kestävän kaupunkikehityksen strategioihin;
 - toimi ”uusi eurooppalainen Bauhaus -välineen täytäntöönpanon edistäminen Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan kuuluvien uuden eurooppalaisen Bauhausin tutkimus- ja innovointitoimien sekä aloitteen kansallisten yhteyspisteiden tuella”³⁸;
 - EU:n osallistavan ja keskusteleavan demokratian osaamiskeskus³⁹ ja siihen liittyvä kansallisten asiantuntijalaitosten verkosto sekä yhteisfoorumit ja foorumit hyvien käytäntöjen vaihtamiseksi oppimista ja epäonnistumisilta välttymistä varten.

³⁶ Ks. [teknisen tuen väline](#).

³⁷ Ks. [TSI 2026 – PACE – Public Administration Cooperation Exchange – Reform Support](#).

³⁸ Horisontti Eurooppa -puiteohjelman pääasiallinen työohjelma 2026–2027, liite 13 – Uusi eurooppalainen Bauhaus -väline.

³⁹ [EU Competence Centre on Participatory and Deliberative Democracy](#).

4. KOULUTUKSEN, TAITEEN JA KULTTUURIN MUUTOSVOIMAN HYÖDYNTÄMINEN PUHTAASSA SIIRTYMÄSSÄ

Suositetaan, että jäsenvaltiot

- a) pitävät arvossa ja tukevat kulttuurialan osallistumista sekä taiteilijoiden, kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten ja kulttuurivetoisten kokeilujen antia innovoinnin, paikallisen kehityksen ja luovien ratkaisujen edistäjänä puhtaan siirtymän tukemiseksi (neuvoston laatiman EU:n kulttuurialan työsuunnitelman periaatteiden sekä kulttuurikompassin mukaisesti) sekä edistävät uuden eurooppalaisen Bauhausin tarjoamia mahdollisuuksia kulttuuri- ja luovilla aloilla;
- b) ottavat huomioon komission tulevan aloitteen, jolla vahvistetaan Euroopan kulttuuripääkaupunkeja ja tunnustetaan tilanteen mukaan synergia uuden eurooppalaisen Bauhausin arvojen ja periaatteiden kanssa;
- c) valtavirtaistavat laadukasta eurooppalaista rakennuskulttuuria koskevan vuoden 2018 Davosin julistuksen ("Towards a high-quality Baukultur for Europe")⁴⁰ arvot niin, että säilyttämisen, suunnittelun ja rakentamisen kulttuurinäkökohdat sisällytetään asiaankuuluviin kansallisiin strategioihin; sisällyttävät uuden eurooppalaisen Bauhausin arvot ja periaatteet arkkitehtuuria ja rakennettua ympäristöä koskeviin kansallisiin toimintapolitiikkoihin ja noudattavat näin vuonna 2021 annettuja neuvoston päätelmiä kulttuurista, korkeatasoisesta arkkitehtuurista ja rakennetusta ympäristöstä uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen keskeisinä osina;
- d) edistävät ja tarvittaessa elvyttävät perinteistä tietämystä ja käsityötaitoja, erityisesti kulttuuriperinnön arvossa pitämisen ja suojelemisen alalla, ja kannustavat innovaatioihin, joilla luodaan yhteyksiä menneiden ja nykyisten teknologioiden välille ja saadaan kulttuuri- ja luovat alat mukaan;
- e) edistävät uusi eurooppalainen Bauhaus -reittiä DiscoverEU-toimessa;
- f) tiedottavat tarpeen mukaan koulutusohjelmista ja muista koulutustoimista, joilla lisätään oppilaiden ja opiskelijoiden tietoisuutta uuden eurooppalaisen Bauhausin arvoista ja periaatteista.

⁴⁰ Ks. <https://davosdeclaration2018.ch/en/>.

5. OSAAMISEN, INNOVOINTIVALMIUKSIEN JA TAITOJEN PARANTAMINEN UUSI EUROOPPALAINEN BAUHAUS -AKATEMIAN VÄLINEIDEN JA ALOITTEIDEN AVULLA

Jäsenvaltioita kannustetaan

- a) helpottamaan tarpeen vaatiessa uusi eurooppalainen Bauhaus -akatemia tai muiden EU:n rahoittamien välineiden, kuten Eurooppalaiset yliopistot -allianssin, kautta saadun tietämyksen hyödyntämistä tai niiden kautta kehitettyjen innovointivälineiden ja koulutusohjelmien käyttöönottoa, jotta voidaan tukea siirtymistä kestäväan rakennusekosysteemiin ja puhtaisiin ratkaisuihin sekä tarvittaessa laajentaa uusi eurooppalainen Bauhaus -akateemakeskusten verkostoa kaikkiin jäsenvaltioihin, kun on ensin arvioitu, onko tämä asianomaisten sidosryhmien kannalta merkityksellistä vai ei;
- b) edistämään tarvittaessa uuden eurooppalaisen Bauhausin tutkimus- ja akateemista yhteistyötä sekä opiskelijayhteistyötä erilaisilla rakennettuihin ja luonnonympäristöihin liittyvillä aloilla tieteidenvälisesti painottaen yhteiskuntatieteitä ja humanistisia tieteitä sekä epävirallista osaamista;
- c) tukemaan mahdollisuuksien mukaan komissiota sellaisten uuden eurooppalaisen Bauhausin hankkeiden kartoittamisessa, jotka on toteutettu erilaisten EU:n, kansallisten, paikallisten tai alueellisten rahoitusvälineiden kautta – myös yhteistyössä hallinnoitavien rahoitusvälineiden avulla –, ja hyvien käytäntöjen jakamisessa, ja tukemaan mahdollisuuksien mukaan komissiota sellaisten keskeisten tulosindikaattoreiden kehittämisessä, joilla mitataan uuden eurooppalaisen Bauhausin hankkeiden muutosvaikutuksia ja hyötyjä kestäväan kasvun ja vaurauden edistämässä, ja sisällyttämään ne tarvittaessa osaksi toimintapolitiikkojaan ja toimiaan;
- d) harkitsemaan uuden eurooppalaisen Bauhausin arvojen ja periaatteiden sisällyttämistä osaamisvajeita korjaavien kansallisten ja alueellisten strategioiden kehittämiseen ja täytäntöönpanoon sekä osaamissopimuksen mukaisesti laajamittaisiin ja paikallisiin osaamiskumppanuuksiin, erityisesti rakennusalan laajamittaiseen kumppanuuteen;
- e) tukemaan ja edistämään tarvittaessa uuden eurooppalaisen Bauhausin kannalta merkityksellistä ammatillista koulutusta sekä uudelleen- ja täydennyskoulutusohjelmia, erityisesti EIT:n ja Erasmus+-ohjelman puitteissa jo aiemmin kehitettyjä ohjelmia;
- f) edistämään yhdennettyä aluesuunnittelua ja kriisivalmiutta kehittämällä valmiuksia kaikkien toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja harkitsemaan tarvittaessa korkea-asteen koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen koulutusmoduuleja.

6. TIEDON LISÄÄMINEN UUDESTA EUROOPPALAISESTA BAUHAUSISTA JA SEN YHTEISÖSTÄ JA NIIHIN OSALLISTUMISEN TUKEMINEN

Jäsenvaltioita kannustetaan

- a) ottamaan huomioon uuden eurooppalaisen Bauhausin tunnus, joka Euroopan komission on määrä kehittää ja jota sen on määrä testata hankkeiden tukemiseksi;
- b) tukemaan komissiota sen pyrkimyksissä laajentaa ja monipuolistaa uusi eurooppalainen Bauhaus -yhteisöä ja keskustelemaan maansa uusi eurooppalainen Bauhaus -yhteisöön kuuluvien jäsenten kanssa näiden tarpeiden ja ehdotusten kuulemiseksi ja tukemiseksi, luomaan tarvittaessa synergioita myös asiaankuuluvien kansallisten ja alueellisten toimien kanssa, myös lisäämällä tietoa uudesta eurooppalaisesta Bauhausista ja sen mahdollisuuksista tiedeyhteisölle, ammattilaisille, myös ammattialayhdistyksille, teollisuudelle, kansalaisyhteiskunnalle ja viranomaisille;
- c) kehittämään mahdollisuuksien mukaan kansallisia uusi eurooppalainen Bauhaus -palkintoja tai alan kansallisiin palkintoihin lisättäviä palkintokategorioita synergiaa EU:n uusi eurooppalainen Bauhaus -palkintojen kanssa;
- d) lisäämään tietoa joka toinen vuosi järjestettävästä uusi eurooppalainen Bauhaus -festivaalista ja kannustamaan jäsenvaltioiden asiaankuuluvia sidosryhmiä osallistumaan siihen sekä edistämään kansallisten, alueellisten tai paikallisten oheistapahtumien järjestämistä kaikissa jäsenvaltioissa.

7. RAHOITUKSEN JA INVESTOINTIEN SAATAVUUDEN PARANTAMINEN

Jäsenvaltioita kannustetaan

- a) hyödyntämään uusi eurooppalainen Bauhaus -välineen tutkimus- ja innovointiosiota ja käyttöönotto-osiota lisäämällä kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien ja mahdollisten edunsaajien tietoisuutta, tukemalla niitä osallistumisessa ja antamalla komissiolle palautetta välineen parantamiseksi; visioimaan ja keskustelemaan tarkemmin kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien, myös komission, kanssa uuden eurooppalaisen Bauhausin mahdollisesta pysyvästä rahoituksesta;
- b) täyttämään sitoumukset panna uusi eurooppalainen Bauhaus täytäntöön koheesiopolitiikan ohjelmissa; tämä voidaan toteuttaa käynnistämällä konkreettisia ehdotuspyyntöjä uuden eurooppalaisen Bauhausin täytäntöönpanemiseksi asiaankuuluvilla politiikan aloilla hiljattain tehdyn väliarvioinnin mukaisesti, myös maksimoimalla yksityiset investoinnit uuden eurooppalaisen Bauhausin alueellisen kehityksen mallin (NEB TDM) rahoitusvälineen kautta; hyödyntämään koheesiopolitiikan ohjelmia erityisesti yhden uuden eurooppalaisen Bauhausin kärkiesittelyhankkeen kehittämiseksi kussakin jäsenvaltiossa;

- c) edistämään yksityisten investointien kohdistamista uuden eurooppalaisen Bauhausin hankkeisiin, myös käyttämällä rahoitusvälineinä tarvittaessa muun muassa takauksia, sekarahoitusta, muita kuin markkinaehtoisia lainoja ja riskinjakomekanismeja;
- (d) kannustamaan yhteistyöhön kansainvälisten ja kansallisten kehityspankkien ja rahoituslaitosten kanssa hankkeiden valmistelun parantamiseksi, yksityisen pääoman houkuttelemiseksi ja siirtymävaiheen rahoitusratkaisujen ottamiseksi käyttöön.

8. UUDEN EUROOPPALAISEN BAUHAUSIN TEHOKKAAN MONITASOISEN HALLINNON JA KANSALLISTEN YHTEYSPISTEIDEN KESKEISEN ROOLIN VARMISTAMINEN

Suositetaan, että jäsenvaltiot

- a) edistävät uuden eurooppalaisen Bauhausin kansallisten yhteyspisteiden tuki- ja koordinointiroolia aloitteen kansallisen tason hallinnoinnissa vuonna 2025 kansallisille yhteyspisteille laadittujen ohjeiden perusteella ja jatkavat yhteistyötä, jota aloitteen puitteissa tehdään kaikkien asianomaisten ministeriöiden ja olemassa olevien koordinointimekanismien kanssa, ja tukevat niiden valmiuksia synergiassa tulevan eurooppalaisen asuntoallianssin kanssa, jotta voidaan varmistaa uuden eurooppalaisen Bauhausin toimintaperiaatteiden johdonmukaisuus ja integrointi; selkiyttävät yhdessä komission kanssa uuden eurooppalaisen Bauhausin kansallisten yhteyspisteiden ydintehtävien määrittelyä ja määrittelevät tarvittaessa muita maakohtaisia rooleja; harkitsevat, että jatketaan käytäntöä, jonka mukaan uuden eurooppalaisen Bauhausin kansalliset yhteyspisteet tapaavat toisensa asiaan liittyvien kokousten yhteydessä;
- b) edistävät kansallisella tasolla uuden eurooppalaisen Bauhausin monialaista ja monitasoista hallintoa, joka perustuu olemassa oleviin hyviin käytäntöihin, koordinoimalla toimintaa ja valtavirtaistamalla aloitteen arvoja ja periaatteita aloitteen kannalta merkityksellisten rahoitus- ja toiminta-aloitteiden suunnitteluun ja täytäntöönpanoon; helpottavat koordinointia ja yhteistyötä uuden eurooppalaisen Bauhausin kansallisten yhteyspisteiden ja muiden asiaankuuluvien verkostojen, erityisesti Horisontti Eurooppa -puiteohjelman (2021–2027), uuden eurooppalaisen Bauhausin tutkimus- ja innovointihankkeiden kansallisten yhteyspisteiden, LIFE-ohjelman kansallisten yhteyspisteiden, asiaankuuluvien Horisontti Eurooppa -kumppanuuksien ja koheesiopolitiikan hallintoviranomaisten välillä;

- c) edistävät uuden eurooppalaisen Bauhausin toimintatavan ja välineiden käyttöä asiaankuuluvissa kansainvälisissä vaihdoissa, kuten asiaan liittyvissä Yhdistyneiden kansakuntien ohjelmissa, järjestöissä ja aloitteissa sekä kolmansien maiden kanssa, ja varmistavat, että uusi eurooppalainen Bauhaus edistää asiaankuuluvien kansainvälisten tavoitteiden ja sitoumusten⁴¹ toteuttamista; tukevat erityisesti Ukrainan pitkäjänteistä ja osallistavaa jälleenrakennusta pilotti- ja esittelyhankkeiden avulla – jotka liittyvät esimerkiksi kouluihin, julkisiin tiloihin, luonnon- ja kulttuuriperinnön säilyttämiseen ja kiertoajattelun mukaiseen jälleenrakentamiseen – sekä tiedon tuottamisen ja vaihdon kautta, ja lisäksi lujittavat tulevan uusi eurooppalainen Bauhaus -akatemiakeskuksen asemaa Ukrainassa osaamis- ja tukikeskuksena, joka auttaa sidosryhmiä ja paikallisviranomaisia valmiuksien kehittämisessä sekä innovatiivisten, monistettavien ratkaisujen jakamisessa.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

⁴¹ Erityisesti kestävän kehityksen tavoite 11 sekä YK:n asuinyhdyskuntaohjelman (YK Habitat) päätöslauselma 2/6 aiheesta ”Localizing the SDGs” ja YK:n ympäristöohjelman (UNEP) päätöslauselma 7/2 aiheesta ”Promoting sustainable solutions through sports for a resilient planet”, joissa on kyse kestävästä ja osallistavasta kaupunkisuunnittelusta.